RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 67.569/3
van 6 juli 2020

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de maximale uitrol van digitale meters’

‡LW-AGHULDGFD-GHFGJMW‡

Op 8 juni 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie, Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de maximale uitrol van digitale meters’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 23 juni 2020. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 juli 2020.

*

‡LW-AGHULDGFD-GHFGJMW‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2.1. Volgens punt 3 van bijlage II bij richtlijn (EU) 2019/944[1] moeten in lidstaten die voor 4 juli 2019 met de systematische invoering van slimme-metersystemen zijn gestart, uiterlijk in 2024 minstens 80% van de eindafnemers over slimme meters beschikken. De Vlaamse regeling inzake digitale meters is in werking getreden op 21 juni 2019,[2] en voorziet in een geleidelijke uitrol tussen 1 juli 2019 en 1 januari 2034,[3] waarbij minstens een derde van het totale aantal te plaatsen digitale meters moet worden geplaatst tegen 1 januari 2024 en twee derde van het totale aantal te plaatsen digitale meters tegen 1 januari 2029.[4] Aangezien de geplande uitrol trager is dan wat wordt vereist bij richtlijn (EU) 2019/944, strekt het ontwerp ertoe de uitrol van de digitale meters te versnellen, waarbij 80% van de meters moet worden geplaatst voor 1 januari 2025 en alle digitale meters moeten zijn geplaatst tegen 1 juli 2029. Daartoe wordt het Energiebesluit van 19 november 2010 gewijzigd.

2.2. In het ontworpen artikel 1.1.2, 8°, van dat besluit wordt bepaald dat het mede strekt tot omzetting van richtlijn (EU) 2019/944 (artikel 1 van het ontwerp).

De artikelen 3.1.52 en 3.1.53 van hetzelfde besluit worden aangepast aan de gewijzigde timing voor de uitrol van de digitale meters (artikelen 2 en 3).

In artikel 3.1.54 van hetzelfde besluit wordt de termijn van twee maanden voor de aankondiging dat een digitale meter zal worden geplaatst bij een persoon die een budgetmeter heeft, teruggebracht tot twee weken, waarbij die voorafgaande aankondiging ook elektronisch kan gebeuren (artikel 4).

Voorts wordt de rapporteringsplicht voor de distributienetbeheerders waarin artikel 3.1.56 van het Energiebesluit van 19 november 2010 voorziet, gewijzigd (artikel 5).

Ten slotte wordt de schorsingsmogelijkheid waarin artikel 6.1.6, § 1, tweede lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 voorziet, uitgebreid tot het geval waarbij de netbeheerder verhinderd wordt een digitale meter te plaatsen (artikel 6).

---

[1] Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 ‘betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU’.

[2] Zie artikelen 36 en 37 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de uitrol van digitale meters’.

[3] Artikel 3.1.52, § 1, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010.

[4] Artikel 3.1.53, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010.

‡LW-AGHULDGFD-GHFGJMW‡

RECHTSGROND

3.1. Volgens de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef wordt de rechtsgrond voor het ontworpen besluit gezocht in de artikelen 4.1.22/2, vijfde lid, en 7.1.3, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Hieromtrent moet het volgende worden opgemerkt.

3.2. De artikelen 2 tot 5 van het ontworpen besluit vinden rechtsgrond in artikel 4.1.22/2, vijfde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, naar luid waarvan de Vlaamse Regering de timing en de nadere regels voor het plaatsen van de digitale meters bepaalt.

3.2.1. Voor artikel 6 van het ontworpen besluit, dat strekt tot wijziging van artikel 6.1.6 van het Energiebesluit van 19 november 2010, wordt rechtsgrond gezocht in artikel 7.1.3, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009. In die bepaling wordt de Vlaamse Regering onder meer gemachtigd om de nadere toepassingsregels en procedures vast te stellen met betrekking tot de aanvraag en de toekenning van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten, met inbegrip van de gegevensoverdracht.

3.2.2. In het verleden heeft de Raad van State omtrent de rechtsgrond voor artikel 6.1.6 van het Energiebesluit van 19 november 2010 het volgende opgemerkt:

> “Artikel 9 van het ontwerp, dat strekt tot de vervanging van artikel 6.1.6 van het Energiebesluit, heeft geen betrekking op de aanvraag of de toekenning van groenestroomcertificaten, maar op de controle op de naleving van de voorwaarden voor de toekenning ervan. Het voert de mogelijkheid in voor de *netbeheerder* om de uitbetaling van de minimumsteun te schorsen, terwijl het niet duidelijk is welke decretale bepaling daarvoor rechtsgrond zou kunnen bieden.”[5]

3.2.3. In dit specifieke geval zou eventueel een beroep kunnen worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 7.1.6, § 5, van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Luidens de laatst vermelde bepaling kan de netbeheerder de uitbetaling van de minimumsteun voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen waarin de paragrafen 1 en 3 van dat artikel voorzien, schorsen indien niet wordt voldaan aan de verplichtingen, opgelegd in of krachtens de technische reglementen.

Een dergelijk beroep op de algemene uitvoeringsbevoegdheid zou evenwel enkel mogelijk zijn indien de verplichtingen inzake de plaatsing van een digitale meter ook zouden vervat zijn in het technisch reglement. Indien voor deze optie wordt gekozen, moet er in het technisch reglement in een dergelijke verplichting worden voorzien, indien dat nog niet het geval is.

[5] Adv.RvS 55.563/3 van 31 maart 2014 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de instanties bevoegd voor de behandeling van de dossiers inzake de toekenning van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong’, opmerking 3.2.1.

‡LW-AGHULDGFD-GHFGJMW‡

Gelet op hetgeen de Raad van State in advies 55.563/3 van 31 maart 2014 heeft opgemerkt is het echter verkieslijker om in het Energiedecreet van 8 mei 2009 in een deugdelijke rechtsgrond te voorzien voor artikel 6 van het ontworpen besluit, en bij uitbreiding voor artikel 6.1.6 van het Energiebesluit van 19 november 2010.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

4. Door artikel 4 van het ontwerp wordt de termijn van minimum twee maanden tussen de aankondiging dat een digitale meter zal worden geplaatst en de plaatsing zelf, teruggebracht tot twee weken.

De termijn waarin artikel 3.1.54, tweede lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 voorziet moet de netgebruiker echter de gelegenheid geven om de in het derde lid van de bepaling vervatte verplichtingen na te leven, inzonderheid de verplichting om de centrale verwarmingsketel te laten keuren overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 ‘betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater’.

Artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 voorziet sowieso in een verplichting om een centraal stooktoestel periodiek een onderhoudsbeurt te geven, en dit met de in dat artikel bepaalde frequentie. Dit neemt niet weg dat het niet uit te sluiten valt dat de periode van een of twee jaar tussen elke onderhoudsbeurt waarin die bepaling voorziet, verstrijkt of juist is verstreken op het ogenblik dat de eindgebruiker de aankondiging ontvangt dat een digitale meter zal worden geïnstalleerd, in welk geval hij die onderhoudsbeurt moet laten plaatsvinden vóór de installatie van de meter in kwestie. De stellers van het ontwerp moeten zich ervan vergewissen dat in die hypothese er nog voldoende tijd overblijft om de onderhoudsbeurt mogelijk te maken. Deze opmerking klemt des te meer nu bij gebrek aan keuring de distributienetbeheerder niet instaat voor de eventuele kosten voor heropstart of het opnieuw afstellen van de ketel.[6]

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS Jo BAERT

[6] Artikel 3.1.54, derde lid, 2°, van het Energiebesluit van 19 november 2010.

‡LW-AGHULDGFD-GHFGJMW‡